

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA MOJA DROGA

12-13 / 19-20.09.2020

INFORMATOR

województwo śląskie

województwo śląskie

miejsowości biorące udział w EDD 2020

Będzin → 2	Złoty Potok → 45
Bielsko-Biała → 3-5	Żory → 46
Bytom → 6	Żywiec → 47-48
Chorzów → 7	Weekend Otwartych Pracowni → 49
Cieszyn → 8	Cieszyn → 50
Czernica → 9	Koniaków → 51-52
Czerwionka Leszczyny → 10	Stryszawa → 53
Częstochowa → 11-12	Taciszów → 54
Istebna → 13	Otwarte Kościoły → 55
Katowice → 14-23	Katowice → 56
Koszęcin → 24	Palowice → 57
Myszków → 25	Stara Wieś → 58
Nakło Śląskie → 26	
Niebochowy → 27	
Olsztyn → 28	
Podzamcze-Ogrodzieniec → 29	
Pszczyna → 30-31	
Racibórz → 32	
Radzionków → 33	
Ruda Śląska → 34-35	
Rzuchów → 36	
Siewierz → 37	
Sławków → 38	
Świętochłowice → 39-41	
Wieszowa → 42	
Zabrze → 43-44	

12, 19 września

Droga Będzina do nowoczesności

spacer, wykład

12 września | sobota

**10.00-13.00 spacer historyczny pt. Osa-
da, gród obronny, miasto nad Czarną
Przemszą.**

W trakcie wycieczki uczestnicy będą mieli okazję poznać historię miejscowego osadnictwa z okresu epoki brązu, średniowieczną historię miasta, a także rolę rodziny Mieroszewskich w jego rozwoju. Zebrani zwiedzą m.in. dom modlitwy Mizrachi, a całość wydarzenia organizatorzy podsumują w punkcie widokowym na zboczu Wzgórza Zamkowego.

Miejsce zbiórki: przed bramą do Zamku

19 września | sobota

**10.00-13.00 zapraszamy na wykład i pre-
zentację multimedialną pt. Droga ży-
cia dr Natalii Weisselbergowej,** założycielki pierwszego nowoczesnego laboratorium medycznego w Zagłębiu. Ten mało znany wątek z historii miasta pozwoli skupić uczestników na drodze Będzina ku budowaniu nowoczesnego miasta w Niepodległej Polsce. Po prelekcji wszystkich uczestników spotkania zapraszamy na spacer do miejsca (ul. Małachowskiego), w którym funkcjonowała ta innowacyjna placówka medyczna.

Miejsce: Sala Wodzów Antycznych, Pałac Mieroszewskich

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Zagłębia w Będzinie
ul. Czichowska 15, 42-500 Będzin

☎ 32 267 77 07 @ edukacja@muzeumzaglebia.pl ▶ www.muzeumzaglebia.pl

12 września

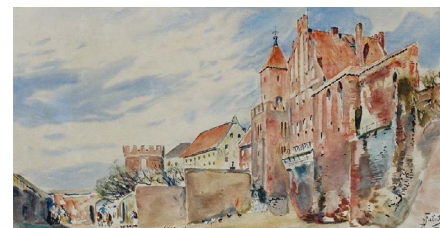
Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej

spacer, wycieczka, wykład

12 września 2020 | sobota

**11.00-15.00 wycieczka terenowa po pre-
historycznych i średniowiecznych objek-
tach obronnych w Jaworzu pt. Na szlaku
solnym.**

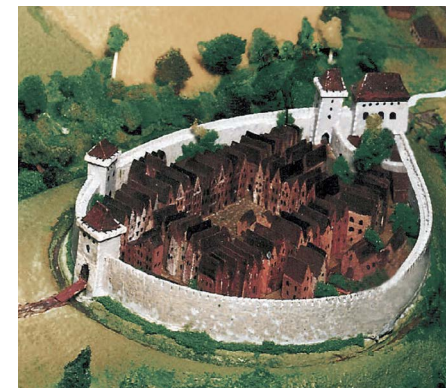
Zajęcia mają na celu zapoznanie uczestników z przebiegiem, rolą i znaczeniem tzw. szlaku solnego oraz dziełami obronnymi związanymi z jego funkcjonowaniem na terenie miejscowości Jaworze (dystans wycieczki – ok. 3 km).

Zajęcia poprowadzą archeolodzy: Cezary Namirski, Bożena Chorąży, Bogusław Chorąży.

Miejsce zbiórki: przed siedzibą Urzędu Gminnego w Jaworzu.

Ilość miejsc: do 35 osób. Rezerwacja pod numerem: 33 811 04 25.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej
ul. Wzgórze 16, 43-300 Bielsko-Biała

☎ 33 811 04 25 @ natalia.dymanus@muzeum.bielsko.pl ▶ www.muzeum.bielsko.pl

13, 19 i 20 września

Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej

spacer, wycieczka, wykład

13 września | niedziela

11.00-12.00 wykład pt. Władysław Szostak - Nocny napad, który poprowadzi Teresa Dudek-Bujarek.

W 2020 roku przypada jubileusz 75-lecia obecności w Bielsku-Białej Związku Polskich Artystów Plastyków. Droga, jaką przeszedł ZPAP od Oddziału w Bielsku do Okręgu w Bielsku-Białej, naznaczona była działaniami wielu artystów plastyków. W ramach muzealnego projektu „Złap kontakt ze sztuką” przypominamy kilku z nich.

Ilość miejsc: **do 50 osób**. Rezerwacja pod numerem: 33 811 04 25.

13.30 -14.30 wykład pt. O polskość Pomorza, który poprowadzi Ewa Kubaniec.

W styczniu 1920 roku Julian Fałat znalazł się w Toruniu, tak jak wielu artystów i działaczy związanych z kulturą, by na odzyskanych ziemiach organizować polskie życie artystyczne i kulturalne. Z jego oraz Artura Górskiego inicjatywy powstało stowarzyszenie

Konfraternia Artystów, które do dzisiaj uznawana jest za najważniejszą toruńską organizację kulturalną całego dwudziestolecia międzywojennego.

Miejsce: Fałatówka, ul. Juliana Fałata 34, Bystra
Ilość miejsc: **do 10 osób** - rezerwacja pod numerem: 33 810 53 25.

19 września | sobota

10.00-11.30 wykład pt. Dom Tkacza - kołębka rozwoju marki bielskiej wełny, który poprowadzi Ewa Kosmala.

Tło historyczne i czynniki sprzyjające rozwojowi tkactwa w Bielsku. Poznaj cykl produkcji materiału - od surowca, jakim jest wełna do gotowego produktu, czyli sukna, a także rolę i znaczenie przydomowych warsztatów sukniennych.

Miejsce: Dom Tkacza, ul. Jana III Sobieskiego 51, Bielsko-Biała
Ilość miejsc: **do 10 osób** - rezerwacja pod numerem: 33 811 74 06.

20 września 2020 | niedziela

11.00-12.00 wykład pt. Ryszarda Sroczyńskiego droga podwójna - z Warszawy do Bielska, od malarstwa do rzeźby, który poprowadzi Kinga Kawczak.

W zbiorach muzeum znajdują się trzy obrazy olejne i kilka gipsowych projektów pomników i rzeźb autorstwa Sroczyńskiego oraz archiwalia dotyczące jego życia i twórczości, które będą punktem wyjścia do rozważań nad drogą twórczą artysty.

Ilość miejsc: **do 50 osób** - rezerwacja pod numerem: 33 811 04 25.

13.00-16.00 wycieczka terenowa szlakiem dawnego traktu łączącego miasto i wieś Bielsko pt. Śladami średniowiecznych dróg komunikacyjnych.

Zajęcia mają na celu przybliżenie roli i znaczenia średniowiecznej sieci komunikacyjnej w okolicach Bielska-Białej (dystans wycieczki - ok. 2 km). Zajęcia poprowadzą archeolog Bożena Chorąży i Bogusław Chorąży.

Miejsce zbiórki: most na rzece Białej.

Ilość miejsc: **do 35 osób** - rezerwacja pod numerem: 33 811 04 25.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej

ul. Wzgórze 16, 43-300 Bielsko-Biała

☎ 33 811 04 25 @ natalia.dymanus@muzeum.bielsko.pl ▶ www.muzeum.bielsko.pl

12-13 i 19 września

Lokalne ścieżki i szlaki

prezentacja, wykład,
zwiedzanie

12 września | sobota

10.00 wirtualny spacer po unikatowym pod względem przyrodniczym miejscu – Żabich Dołach – rozciągającym się pomiędzy Chorzowem, Bytomiem i Piekarami Śląskimi. Żabie Doły to wyjątkowe tereny siedlisk ptaków, ssaków i płazów. W trakcie wydarzenia uczestnicy odkryją, co dzieje się na styku dwóch ważnych dla Śląska aspektów rzeczywistości – świata kultury przemysłowej i natury.

Spacer dostępny na stronie www.muzeum.bytom.pl i na kanałach społecznościowych.

13 września | niedziela

12.30 oprowadzanie kuratorskie po Galerii Malarstwa Polskiego. Podczas spotkań przy obrazach historycy sztuki z Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu opowiedzą o zagranicznych podróżach polskich malarzy. I tak uczestnicy oprowadzania

usłyszą historie związane ze szkołą monachijską, o Józefie Brandtzie, o kobietach-malarkach w Paryżu, o Włoszech widzianych oczyma Aleksandra Gierzyńskiego i o Bretanii – miejscu inspiracji Władysława Ślewińskiego.

19 września | sobota

10.30 prezentacja internetowa pt. Szlak najstarszych zabytków Górnego Śląska.

Zapraszamy do wspólnej internetowej podróży szlakiem najstarszych zabytków historycznego Górnego Śląska i pogranicza śląsko-małopolskiego. Choć nasz region kojarzy się głównie z obiektami związanymi z wielkim przemysłem, my postaramy się zaprezentować jego nieco inne oblicze. Pojawią się mapki z lokalizacją poszczególnych obiektów, zdjęcia oraz opisy z dużą dawką ciekawych historycznych faktów!

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Górnośląskie

pl. Jana III Sobieskiego 2, 41-902 Bytom

t 32 281 82 94, wew. 127 @ a.rak@muzeum.bytom.pl ▶ www.muzeum.bytom.pl

Muzeum
Górnośląskie
w Bytomiu

12 września

Debata pt. „Klasa czy biomasa?”

inne

18.00-19.00 debata pt. Klasa czy biomasa? Litera chłopska czytana inaczej, z udziałem prof. Ryszarda Koziółka, wybitnego literaturoznawcy, eseisty, rektora Uniwersytetu Śląskiego. Podczas debaty na rozmaite sposoby podejmowane będą

kwestie chłopskie, w tym ich miejsce we współczesnym dyskursie społecznym, a poprowadzi ją dr Artur Madaliński, dyrektor Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”

ul. Parkowa 25, 41-500 Chorzów

t 504 181 580 @ rajman@muzeumgpe-chorzow.pl ▶ www.muzeumgpe-chorzow.pl

Muzeum
„Górnośląski Park
Etnograficzny
w Chorzowie”

18-20 września

„XX Skarby z cieszyńskiej trówołty”

opowieść, rzemiosło/
kulinaria, spacer, spotkanie,
wykład, wystawa, zajęcia
edukacyjne

Już po raz dwudziesty otwieramy w Cieszyźnie trówołtę, czyli starą, zdobioną skrzynię wianną, by odnaleźć w niej bogactwo i różnorodność tradycji Śląska Cieszyńskiego.

Zapraszamy na spotkanie z rzemiosłem, folklorem, sztuką i dizajnem, a także kuchnią regionalną. „Trówołta” to kilkadziesiąt wydarzeń – spotkania, warsztaty,

koncerty, wycieczki, wystawy, jarmark rzemiosła. W programie m.in.: wystawa poświęcona cieszyńskim cechom rzemieślniczym, wspólne śpiewanie z Zespołem Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej, a także konkurs na cieszyński strudel jabłkowy.

Szczegółowy program wydarzenia na:
www.zamekcieszyn.pl

ORGANIZATOR:

→ Zamek Cieszyn

ul. Zamkowa 3 a,b,c, 43-400 Cieszyn

t 33 851 08 21 @ wzagan@zamekcieszyn.pl ▶ www.zamekcieszyn.pl

PARTNERZY:

→ SVC Amos w Czeskim Cieszyźnie

→ Biblioteka Miejska w Cieszyźnie → COK Dom Narodowy

→ Muzeum Śląska Cieszyńskiego → Książnica Cieszyńska

13 września

Jo był ukradziony

spektakl

Młodzi nie wiedzą, starzy nie pamiętają – słowa mieszkańca Rydułtów, uczestnika projektu publikacji Jo był ukradziony. Tragedia górnośląska w sztuce teatralnej to kolejny krok w upowszechnianiu historii.

18.00-20.00 sztuka teatru SAFO, której kanwą stanowi inscenizacja wydarzeń, jakie miały miejsce w naszym regionie wraz

z wejściem Armii Czerwonej w 1945 roku. Tamte zdarzenia, dziś nazwane Tragedią Górnośląską, obejmowały szereg represji na ludności cywilnej, w tym m.in. deportacji do obozów byłego ZSRR. Scenariusz sztuki powstał w oparciu o relacje świadków, osób deportowanych i ich rodzin.

Spektakl przeznaczony dla widzów od 16 roku życia. Reżyseria: Katarzyna Chwałek-Bednarczyk.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Działań Lokalnych Spichlerz

ul. Wolności 58, 44-282 Czernica

t 506 195 691 @ sdlspiczlerz@gmail.com ▶ www.sdlspiczlerz.pl

PARTNER:

→ Teatr SAFO

CZERWIONKA-LESZCZYNY

13 września

Familoki w Czerwionce-Leszczynach

warsztaty, zwiedzanie

15.00-16.00 zwiedzanie Zabytkowego Osiedla Patronackiego kopalni Dębieńsko - Familoków. Zespół w Czerwionce-Leszczynach to architektoniczna perełka, a także największy zachowany obszar familoków na Śląsku. Wyrafinowanie architektury i rozmach rozwiązań urbanistycznych sprawiają, że zalicza się je do najbardziej wartościowych realizacji budownictwa patronackiego.

Miejsce zbiórki: ul. Mickiewicza 10, Centrum Informacji Turystycznej

15.00-18.00 zwiedzanie Izby Tradycji przy Centrum Informacji Turystycznej na

osiedlu Familoki, w której mieści się idealnie odwzorowane śląskie mieszkanie robotnicze oraz kolekcja pamiątek z przeszłości gminy i regionu.

15.00-18.00 warsztaty dla dzieci. Na najmłodszych będą czekać stoiska kreatywne, przy których wspaniale spędzą czas. To także dobra okazja, by lepiej poznać osiedle – atrakcje nie tylko dostarczą dzieciom rozrywki, ale również odkryją przed nimi najbliższe otoczenie oraz przybliżą im ich małą ojczyznę.

ORGANIZATOR:

→ **Urząd Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny**

ul. Parkowa 9, 44-230 Czerwionka-Leszczyny

t 32 429 59 11 @ rp.s@czerwionka-leszczyny.com.pl ▶ www.czerwionka-leszczyny.pl

CZERWIONKA-LESZCZYNY
ZŁOŻA SUKCESU

CZĘSTOCHOWA

12 i 20 września

Droga staroitalskiego bóstwa - Janusa do Częstochowy

publikacja, wykład,
zwiedzanie

12 września | sobota

19.00 wykład dr Antoniny Żaby połączony ze zwiedzaniem zakrystii kościoła i biblioteki klasztoru św. Barbary w Częstochowie.

20 września | niedziela

15.00 prelekcja połączona ze zwiedzeniem zakrystii kościoła i biblioteki klasztoru św. Barbary, w trakcie której uczestnicy poznają m.in. historię fresku z postacią staroitalskiego bóstwa o dwóch twarzach, Janusa.

Wybudowane w latach 1637-1643 obiekty klasztorne zwyczajowo nazywane są kościołem i klasztorem św. Barbary. Powodem zaproszenia Państwa do zwiedzania jest odkrycie w obiekcie, dwóch barokowych fresków. Odsłonięto je w ramach, zakończonych w 2016 roku, prac konserwatorskich. Szczególnie interesujący, ze względu na unikatową tematykę, jest fresk na sklepieniu kościelnej zakrystii. Przedstawia on m.in. postać Janusa. Drogi, jakim przedstawienie staroitalskiego bóstwa mogło trafić do częstochowskiego kościoła, przedstawia przygotowane przez organizatorów wykład i publikacja.

ORGANIZATOR:

→ **Antonina Żaba**

Członek Komisji Malarstwa Ściennego PKN ICOMOS

t 730 758 793 @ czjanus@o2.pl

PARTNER:

→ **Zakon Paulinów - klasztor św. Barbary w Częstochowie**

ul. Świętej Barbary 51, 42-200 Częstochowa

CZĘSTOCHOWA

12 września

Żyliśmy razem czy osobno?

wykład

16.00-17.30 spotkanie z Wiesławem Paszkowskim popularyzujące wystawę Żydzi Częstochowianie.

Prezentowana w Muzeum Częstochowskim wystawa pozwala pogłębić wiedzę na temat lokalnej społeczności żydowskiej

w wymiarze religijnym, historycznym i społecznym w kontekście wspólnej historii mieszkańców miasta – Żydów i Polaków, tak tragicznie doświadczonych przez Holocaust.

Miejsce: ul. Katedralna 8, Kamienica Mieszczarska

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Częstochowskie

Al. Najświętszej Marii Panny 45, 42-217 Częstochowa

t 504 757 215 @ m.swierczewska@muzeumczestochowa.pl ▶ www.muzeumczestochowa.pl

ISTEBNA

12-13 września

Spotkanie Integracyjne Artystów im. Jana Wałacha

gra terenowa, questing, koncert, projekcja, wystawa, zwiedzanie

Moja droga to droga Jana Wałacha pomiędzy Istebną, Cieszynem, Zakopanem, Krakowem, Paryżem, Warszawą; pomiędzy domem rodzinnym a wnętrzem atelier malarskiego.

najmłodszych organizatorzy przygotowali questing śladami Jana Wałacha.

Szczegółowy program wydarzenia dostępny na stronie organizatora oraz na Facebooku.

Serdecznie zapraszamy do włączenia się w bogaty program spotkania, na który składa się m.in. wystawa Jana Wałacha – odsłony czterech pór roku, połączona z inauguracyjnym wykładem dr Michała Kawuloka. Finałem wydarzenia będzie koncert plenerowy zespołu Wałasi z autorskim programem Zbigniewa Wałacha. Koncert będzie połączeniem tradycyjnego brzmienia z nową przestrzenią dźwiękową. Dla

Miejsce: Istebna-Andziółówka 293

ORGANIZATOR:

→ Muzeum i Stowarzyszenie im. Artysty Jana Wałacha

Istebna 293, 43-470 Istebna

t 507 522 904 @ cudziche@gmail.com ▶ www.janwalach.com

▶ www.facebook.com/ArtystaJanWalach/ ▶ www.instagram.com/jan_walach_art/

12 i 19 września

Spotkania z historią na Teatralnej

gra miejska, koncert, sesja naukowa, spektakl, wystawa

12 września | sobota

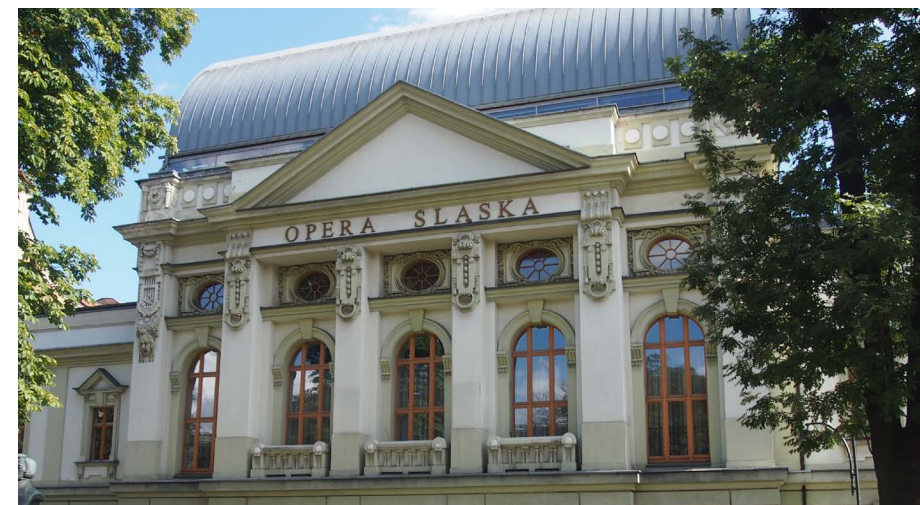
Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego zaprasza na wydarzenia:

10.00-19.00 seria wydarzeń dotyczących postaci Wojciecha Korfantego pt. *Die Blonde Bestie - Wojciech Korfanty*, które rozpocznie otwarta konferencja naukowa poświęcona działalności Korfantego. W trakcie spotkania przybliżymy mniej znane oblicze wielkiego Ślązaka, Polaka

i Europejczyka, jednego z ojców polskiej niepodległości.

Po konferencji i debacie zapraszamy na spektakl „Moja droga do Polski”, zrealizowany przez Sławomira Żukowskiego.

Wydarzeniu towarzyszy wystawa „Wojciech Korfanty współtwórca II Rzeczypospolitej” z Archiwum Państwowego w Katowicach.

19 września | sobota

11.00 gra miejska pt. *Korfantorium* (obowiązują wcześniejsze zapisy). W trakcie gry poznamy miejsca w śródmieściu Katowic związane z Wojciechem Korfantym i jego epoką. Zachęcamy do przybycia w strojach nawiązujących do mody okresu międzywojnia.

W ramach wydarzenia zaplanowano prezentację części wystawy „Miasta Niepodległej w 100- lecie odzyskania niepodległości. Lwów – ludzie, miejsca, wydarzenia” oraz koncert operowo-operetkowy w wykonaniu artystów Opery Śląskiej, pedagogów i studentów Akademii Muzycznej w Katowicach.

16.00-20.00 wydarzenie artystyczno-popularyzatorskie dotyczące powstania Opery Śląskiej w Bytomiu pt. *Lwowsko-śląska uwertura*.

Szczegółowy program wydarzeń dostępny na stronie organizatora oraz jego profilu na FB.

W programie debata, w której przybliżymy drogę, jaką przebyli ze Lwowa do Bytomia artyści: śpiewacy, muzycy, tancerze oraz zespoły techniczny i plastyczny. W rozmowie prowadzonej przez Grażynę Brewińską wezmą udział artyści scen operowych i teatralnych ze Śląska.

ORGANIZATOR:

→ **Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego**
ul. Teatralna 4, 40-003 Katowice
t 32 251 75 63 @ kancelaria@instytutkorfantego.pl
a www.instytutkorfantego.pl

 Śląskie. Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego

Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego jest instytucją kultury Samorządu Województwa Śląskiego.

12 września

Pomniki Katowic

10.00-13.00 spacer połączony z wykładem o katowickich pomnikach. Tegoroczna odsłona EDD będzie finałem konkursu „Znajdź mnie” – wakacyjnej zabawy skierowanej do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Zabawa polega na lokalizowaniu zamieszczonych w kolorowym indeksie 20 miejsc na terenie miasta.

Miejsce zbiórki: pod Pomnikiem Powstańców Śląskich

W lipcu i sierpniu na FB Miasta Katowice, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz organizatora będą ukazywały się kolejne zdjęcia i pytania. **Na rozwiązania czekamy do 5 września pod adresem: korczakkatowice@gmail.com**

konkurs, spacer, wycieczka, wykład

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży **KORCZAK**

al. Bolesława Krzywoustego 7/63, 40-870 Katowice

☎ 609 875 972 @ korczakkatowice@gmail.com ▶ www.korczak.katowice.pl

PARTNERZY:

→ Miasto Katowice → Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach

12 i 19 września

Droga surowca

prezentacja, spacer, wykład, zwiedzanie

12 września | sobota

12.00 spacer po muzeum wraz z opowieścią przewodnika: Droga surowca w walcowni cynku - od obróbki do produkcji i dystrybucji produktów. Po zwiedzaniu przewidziany czas na zadawanie pytań byłemu pracownikowi walcowni (Q&A) i pokaz pracy zabytkowej walcarki o napędzie elektrycznym.

pracownika - czyli dniówka w walcowni. Po zwiedzaniu czas na zadawanie pytań byłemu pracownikowi walcowni oraz pokaz pracy zabytkowej wyłuszczarki i nożyce krążkowej oraz gilotynowej.

13.00 premiera na fanpage FB oraz kanalne Youtube **filmiku Droga surowca w walcowni cynku - od obróbki do produkcji i dystrybucji produktów.**

13.00 premiera na fanpage FB oraz kanalne Youtube filmiku **Codzienna droga pracownika - czyli dniówka w walcowni.**

Ilość miejsc: do 20 osób – rezerwacja pod numerem: 727 600 186 oraz adresem: ewelina.smigiel@muzeatechniki.pl lub walcownia@muzeatechniki.pl

19 września | sobota

12.00 spacer po muzeum wraz z opowieścią przewodnika: Codzienna droga

Miejsce zbiórki: przed wejściem do muzeum o godz. 11.45

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Hutnictwa Cynku **WALCOWNIA**

ul. 11 Listopada 50, 40-387 Katowice

☎ 885 204 501 @ ewelina.smigiel@muzeatechniki.pl ▶ www.walcownia.org

12-13 września

Na muzealnych drogach

muzealny quest, spotkania,
warsztaty, wykład,
zwiedzanie

12 września | sobota

11.30 oprowadzanie tematyczne dla dorosłych pt. *Albo znajdę drogę albo ją zbuduję. Motyw drogi w sztuce polskiej XIX i XX w.*

Zapraszamy do wejścia na drogę sztuki w galeriach Muzeum Śląskiego i zapoznania się z twórczością artystów, którzy podjęli temat związany z drogą w sposób dosłowny albo metaforyczny lub których twórczość okazała się drogą do czegoś ważnego dla ludzkości, a czasami tylko dla nich samych. Spotkamy między innymi takich twórców, jak Jacek Malczewski, Władimir Hofman, Magdalena Abakanowicz.

11.30 warsztaty rodzinne pt. *Polacy na 5 kontynentach.*

Przestrzeń edukacyjna „Na tropie Tomka” to wymarzone miejsce dla podróżników. Tym razem pójdziemy śladami polskich podróżników i odkrywców, którzy dawno temu przemierzali świat. Czy wiecie, że to Polak odkrył najwyższą górę Australii? I że polski inżynier zbudował kolej w Andach, która zadziwia do dziś? O nich i innych globtroterach porozmawiamy w trakcie warsztatów uzupełnionych zabawą plastyczną i ruchową.

16.00 oprowadzanie tematyczne po wystawie *Światło historii. Górny Śląsk na przestrzeni dziejów pt. Na drodze postępu – śląscy pionierzy.*

Zwiedzanie wystawy będzie okazją do przypomnienia życiorysów i dorobku śląskich pionierów (naukowców, wynalazców, przemysłowców), którzy wybrali własną drogę i osiągnęli na niej mistrzostwo. Wśród omawianych postaci znajdują się między innymi Karol Godula, Oskar Troplowitz, Maria Göppert-Mayer i Otto Stern.

13 września | niedziela

16.00 spotkanie dyskusyjne dla dorosłych i młodzieży pt. *Spotkanie przy literaturze, rzeźbie i piosence.*

Który z filozofów uważał, że wystawianie cierpliwości poślaków na próbę to grzech przeciwko Duchowi Świętemu? A kogo spętały sznurówki oczekiwania społecznych? Ile

należy codziennie poświęcić czasu na spacer, aby zachować jedność ciała i umysłu? Zapraszamy do wyruszenia krętą drogą pomiędzy muzealnymi eksponatami a innymi tekstami kultury. Będzie to okazja do poznania wielowymiarowego znaczenia tegorocznego hasła przewodniego. A co wspólnego z tym wszystkim mają zespół Czerwone Gitary i Frank Sinatra? To też pokażemy.

Dodatkowo w weekend zapraszamy wszystkich na **muzealny quest pt. Z nauką im po drodze**, czyli aktywne zwiedzania i zabawy na wystawie „Światło historii. Górny Śląsk na przestrzeni dziejów”. W weekend EDD na zwycięzców będą czekały drobne upominki.

Cena udziału w wydarzeniach związanych z EDD - 1 zł. Obowiązuje limit osób. Więcej szczegółów na www.muzeumslaskie.pl

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Śląskie

ul. T. Dobrowskiego 1, 40-205 Katowice

t 32 779 93 16 @ warsztatymuzealne@muzeumslaskie.pl ▶ www.muzeumslaskie.pl

KATOWICE

12 września

Moja droga do poznania Katowic

spacer, wycieczka

10.00-14.30 spacer pt. Poznaj Katowice! Zdobywamy Katowicką Odznakę Krajoznawczą PTTK Znam Katowice

W ramach wydarzenia uczestnicy odwiedzą wybrane miejsca z regulaminu odznaki, w tym: Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego – po którym oprowadzi mgr Anna Podsiadło; III Liceum Ogólnokształcące im. A Mickiewicza – po którym oprowadzi dyr. mgr Katarzyna Piotrowska i dr Piotr Baranowski oraz emerytowany wicedyrektor Jerzy Kotowski; kościół

ewangelicko-augsburski – po którym oprowadzać będzie bp dr Marian Niemiec oraz inne obiekty i miejsca pamięci. Wycieczka jest zachętą do bliższego poznania naszego miasta pod opieką znawców tematu.

Miejsce zbiórki: Rynek 10 (przed wejściem do Teatru Śląskiego).

Uwaga – na wydarzenie obowiązują zapisy pod numerem telefonu: 501 603 663 lub na adres: slawomir.pulawski51@gmail.com

ORGANIZATOR:

→ Górnośląski Oddział PTTK w Katowicach

ul. Rynek 13, 40-098 Katowice

☎ 501 603 663 @ slawomir.pulawski51@gmail.com ▶ www.pttk.katowice.pl

KATOWICE

19 września

Koło Balkanu

spacer, wycieczka

11.00-14.00 wycieczka rowerowa wzdłuż trasy dawnej kolei wąskotorowej Balkan.

W 1909 roku Spółka Górnicza Spadkobierców Jerzego von Giesche otrzymała koncesję uprawniającą do prowadzenia prywatnej kolei wąskotorowej służącej do transportu towarowego, a parę lat później uruchomiono również bezpłatny transport pasażerski. Do funkcjonującej do końca 1977 roku kolei przyłgnęła nieoficjalna nazwa Balkan. Na rowerach podążymy wzdłuż dawnej kilkukilometrowej

trasy kolei, poznając historię odwiedzanych osiedli górniczych, zwiedzimy również dwa zachowane do dzisiaj wagoniki stojące przed szybem Pułaski.

Miejsce zbiórki: ul. Szopienicka 70 (parking przed Ośrodkiem Tenisowym MOSiR).

Uwaga – na wydarzenie obowiązuje wcześniejsze zgłoszenie udziału, w przypadku przekroczenia limitu 25 osób o udziale decyduje kolejność zgłoszeń.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Razem dla Nikiszowca

Plac Wyzwolenia 21, 40-425 Katowice

☎ 785 026 139 @ stowarzyszenie@razemdlanikiszowca.eu ▶ www.razemdlanikiszowca.eu

12 września

Szlak Hołdunowski

spacer, wycieczka

9.00-17.00 piesza wycieczka z przewodnikiem niebieskim szlakiem turystycznym do Hołdunowa.

Celem wycieczki jest odwiedzenie miejsca walk II powstania śląskiego. Trasa spaceru wiedzie obszarami leśnymi i podmiejskimi, ciekawymi zarówno przyrodniczo, jak i kulturowo. Będziemy mijać różnorodne kompleksy przyrodnicze: leśne, wodne, łąkowe, polne; zabytkowe osiedla robotnicze (Wesoła); zabytki inżynierii (maszt radiostacji) i miejsca pamięci (teren podoboju

pracy Auschwitz w Mysłowicach). Odwiedzimy okolice związane z życiem i dorobkiem Johanna Christiana Ruberga, pioniera metalurgii oraz jednego z twórców przemysłowej potęgi Śląska.

Miejsce zbiórki: Plac Pod Lipami, Katowice-Giszowiec.

Uwaga - obowiązuje telefoniczne lub mailowe zgłoszenie udziału w wycieczce. Zakończenie planowane o 17.00 na przystanku PKP Imielin.

ORGANIZATOR:

→ Śląskie Centrum Wolności i Solidarności
ul. Wincentego Pola 38, 40-065 Katowice
t 32 601 21 08 @ michal.dziobek@scwis.pl ▶ www.scwis.pl

19 września

Sekrety historycznego szybu Alfred

zwiedzanie

10.00-12.00 zwiedzanie, w trakcie którego będzie można poznać historię oraz odkryć sekrety dawnego szybu Alfred.

Blisko 100 lat temu zabudowa jednej z katowickich kopalń została zaadaptowana na domy mieszkalne. Pomimo zmiany charakteru budynków oraz upływu czasu nadal w tym miejscu można odnaleźć ducha kopalni z połowy XIX wieku. Choć dzieje i wartość historyczna kolonii

Alfreda w Katowicach są wyjątkowe, to wśród mieszkańców miasta rejon ten jest mało znany. Specyficzny układ zabudowań, fragmenty przemurowanych elewacji i zachowane elementy konstrukcyjne zachęcają do wspólnego odkrywania przeszłości tego miejsca.

Miejsce zbiórki: plac Alfreda (skwer przy pętli tramwajowej)

ORGANIZATOR:

→ Fundacja Ośrodek INDUSTRIA
t 793 516 708 @ osrodekindustria@gmail.com

KOSZĘCIN

12-13 i 19-20 września

Droga „Śląska” na sceny świata

wystawa

12.00-17.00 wystawa w siedzibie Zespołu **Pieśni i Tańca Śląsk**, która prezentuje wieloletnie podróże zespołu po scenach całego świata jako ambasadora kultury polskiej na arenie międzynarodowej.

Około 70-letni dorobek artystyczny „Śląska”, nacechowany i ukształtowany od 1953 roku przez Stanisława Hadynę, tworzy cenny zasób i istotny wkład w propagowanie i utrwalanie polskiej kultury narodowej w kraju i poza jego granicami. Koncerty i widowiska prezentowane na scenach tworzą ciekawe, cenne obrazy z przeszłości

i teraźniejszości, które warto poznać i przybliżyć podczas tegorocznej edycji Europejskich Dni Dziedzictwa.

ORGANIZATOR:

→ Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny

ul. Zamkowa 3, 42-286 Koszęcin

☎ 34 310 64 03 @ michal.mazur@zespolslask.pl ▶ www.zespolslask.pl

MYSZKÓW

13 września

Moja droga

raid, wycieczka

9.30 **raid rowerowy**, który poprowadzi przewodnik turystyki kolarskiej dr Marian Kotarski.

Trasa: Myszków – drogą dla rowerów skrajem Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd – Żarki (groby powstańców styczniowych) – Jaworznik (głaz upamiętniający stoczoną tu w 1863 r. bitwę) – Kotowice (żołnierski cmentarz z okresu I wojny światowej) – Włodowice (zrewitalizowany rynek dawnego miasta) – Kopaniny – Mrzygłód (rondo

obwodnicy Myszkowa – nowej inwestycji drogowej; pomnik ku czci powstańców 1863 roku na rynku, mogiły powstańców na skwerze płk. Teodora Cieszkowskiego) – Myszków (pomnik Poległym za ziemię myszkowską).

Uczestnicy wycieczki otrzymają odbitkę okolicznościowej pieczętki do swej kroniki turystycznej lub książeczeki wycieczek.

Miejsce zbiórki: ul. Sikorskiego 55 B (przed siedzibą Klubu PTTK „M-2”)

ORGANIZATOR:

→ Klub Osiedlowy PTTK „M-2” w Myszkowie

ul. Sikorskiego 55 B, 42-300 Myszków

☎ 600 384 987 @ kotarski@poczta.onet.pl ▶ www.m2.myszkow.pttk.pl

NAKŁO ŚLĄSKIE

12 września

Polscy powstańcy u hrabiny Laury

wystawa

13.00-17.00 zwiedzanie wystaw opowiadających o czasach powstań w Nakle Śląskim i okolicy.

Centrum Kultury Śląskiej ma siedzibę w dawnej rezydencji hrabiów Henckel von Donnersmarck. W 1921 roku hrabiowie stali się obywatelami II RP, a w pałacu podczas powstań przebywali polscy insurgenci.

Dziś, aby przypomnieć wydarzenia sprzed stu lat, w salach Centrum będzie można zobaczyć dwie wystawy:

– „Co zostawili powstańcy?” – pamiątki i dokumenty po polskich powstańcach ze zbiorów regionalnych kolekcjonerów;
– „Sąsiedzi” – o jednej z – wbrew pozorom – najtrwalszych granic w Europie, czyli polsko-niemieckiej granicy na Śląsku (wystawa przygotowana przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej).

Gospodynią wydarzenia będzie tytułowa hrabina Laura, witająca już wiele razy gości podczas imprez organizowanych w Centrum.

ORGANIZATOR:

→ Centrum Kultury Śląskiej w Nakle Śląskim

ul. Parkowa 1, 42-620 Nakło Śląskie

☎ 32 441 60 28 @ biuro.cekus@gmail.com ▶ www.cekus.pl

NIEBOCZOWY

20 września

Niebochowski Piknik Drezynowy

spacer, wycieczka

11.00-14.00 przejażdżki drezynami malowniczą linią kolejową, na które zaprasza Towarzystwo Entuzjastów Kolei.

Kiedy pociągi towarowe przemierzały przebiegającą przez dzisiejsze Niebochowy linię kolejową, wieś o tej nazwie znajdowała się w zupełnie innym miejscu. Pociągi

zniknęły, zanim powstały pierwsze domy Nowych Niebochów, a linia miała zostać zlikwidowana. Trasa przetrwała jednak pod opieką TEK do dnia dzisiejszego.

Miejsce zbiórki: przejazd kolejowy przy ul. Wendelbergera, Niebochowy

ORGANIZATOR:

→ Towarzystwo Entuzjastów Kolei

ul. Młodzieżowa 300 K, 44-373 Wodzisław Śląski

☎ 885 666 643 @ tek@wb.pl ▶ www.tek.wb.pl

OLSZTYN-ZRĘBICE

12 września

Rajd Dróżkami św. Idziego

spacer, wycieczka,
zwiedzanie

Moja droga, czy też w naszym przypadku dróżka, to wycieczka w czasie i przestrzeni. To okazja do zanurzenia się w historii i kulturze naszej małej Ojczyzny, odkrycia jej tajemnic, podziwiania jej fascynującego, jurajskiego krajobrazu.

9.00-13.00 widokowy Rajd Dróżkami św. Idziego, który po raz kolejny poprowadzi nas szlakiem rozpoczynającym się na olsztyńskim rynku i poprzez malownicze

okolice góry Biakło i Sokolich Gór prowadzącym pod zabytkowy kościół pw. św. Idziego w Zrębicach. Rajd zakończy się przy zespole szkół na organizowanym dorocznie święcie ziemniaka, podczas którego będzie okazja do spróbowania lokalnej specjalności – jurajskich pieczonek (długość spaceru – ok. 8 km).

Miejsce zbiórki: Rynek w Olsztynie (przed Gminnym Ośrodkiem Kultury)

ORGANIZATOR:

→ Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie

Pl. Piłsudskiego 15, 42-256 Olsztyn

☎ 34 328 53 13 @ gok@olsztyn-jurajski.pl ▶ www.olsztyn-jurajski.pl

PARTNER:

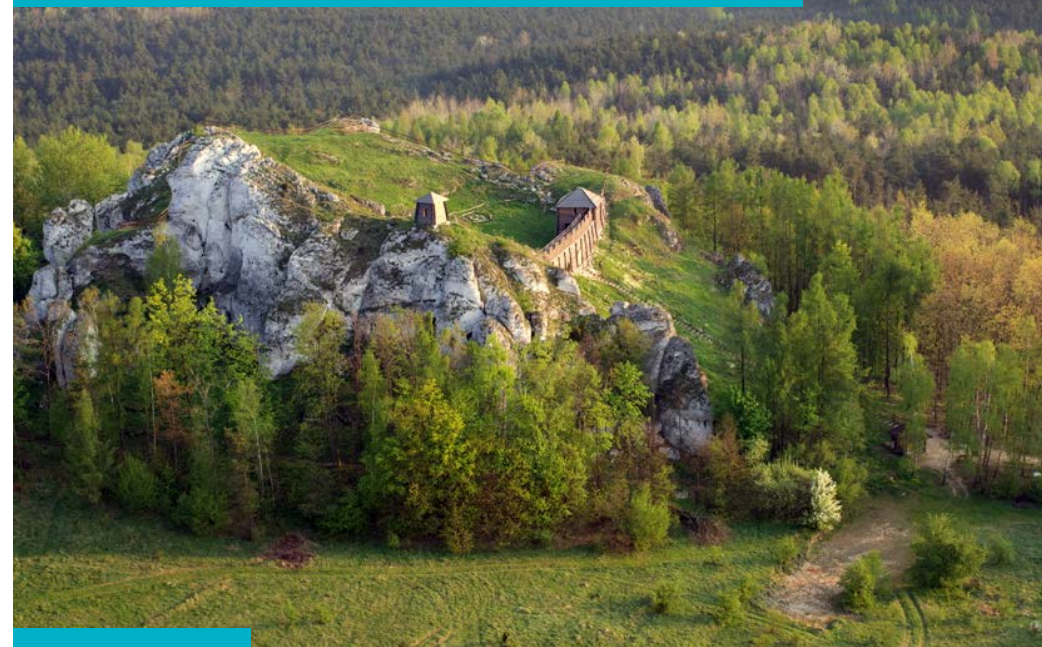
→ Szkoła Podstawowa im. J. Dąbrowskiego

ul. Główna 143, 42-256 Zrębice

GMINNY
OŚRODEK
KULTURY
W OLSZTYNIE

PODZAMCZE-OGRODZIENIEC

12 września

Gród na Górze Birów otwarty dla turystów

zwiedzanie

10.00-18.00 zwiedzanie zrekonstruowanego grodu królewskiego na Górze Birów w Podzamczu, prawdziwej gratki dla miłośników historii i poszukiwaczy śladów przeszłości.

W masywie ostańca, na którym usytuowano drewniane grodzisko, znajdują się liczne jaskinie, dawniej zamieszkiwane przez naszych przodków. Badania archeologiczne potwierdziły fakt bytności ludzi

w tamtym miejscu już 30 tysięcy lat temu, a ostatni okres osadnictwa na tym terenie przypada na czasy wczesnośredniowieczne i średniowieczne. Powstała tam wtedy osada słowiańska wraz z położonym u podnóża góry cmentarzyskiem kurhanowym. Obecnie w zrekonstruowanym, stylizowanym na średniowieczną osadę grodzie, turyści mogą zobaczyć wystawy tematyczne eksponowane w chacie właściciela osady i wieży wojowników.

ORGANIZATOR:

→ Zamek Sp. z o.o

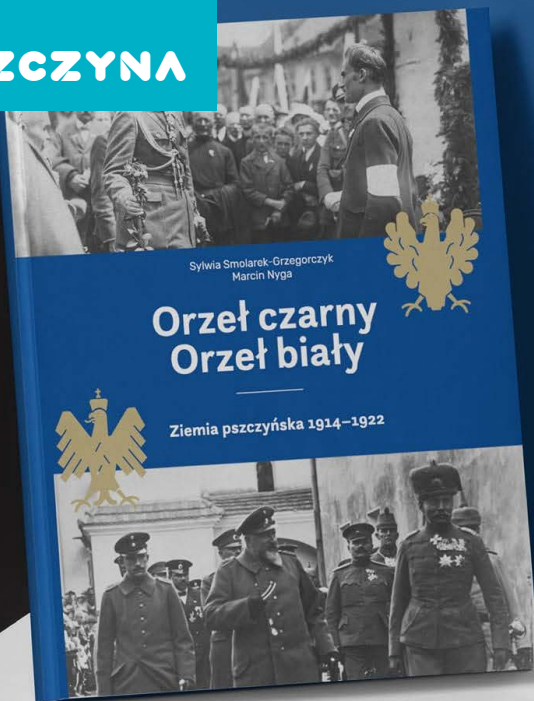
ul. Kościuszki 66, 42-440 Ogrodzieniec

☎ 32 673 22 20 @ biuro@zamek-ogrodzieniec.pl ▶ www.zamek-ogrodzieniec.pl

Zamek Sp. z o.o.

13 września

Mieszkańcy ziemi pszczyńskiej na drodze ku odrodzonej Polsce

15.30-17.00 promocja najnowszej publikacji Muzeum Zamkowego w Pszczynie pt. **Orzeł czarny. Orzeł biały. Ziemia pszczyńska 1914-1922**

W ramach wydarzenia organizatorzy planują spotkanie z autorami – Sylwią Smolarek-Grzegorzcyk i Marcinem Nygą, a także możliwość zakupu publikacji. W trakcie spotkania autorzy opowiedzą, jak powstała

publikacja, zaprezentują odkrycia poszerzające aktualną wiedzę na temat opisanego okresu, przybliżą również sylwetki i postawy bohaterów tamtych czasów: książąt von Pless, cesarza Wilhelma II, pochodzących z Pszczyny szeregowych żołnierzy, powstańców i działaczy POW.

Miejsce: sala audiowizualna, Stajnie Książęce

spotkanie (z twórcą, podróżnikiem, regionalistą), wydawnictwo

MUZEUM ZAMKOWE
W PSZCZYŃNIE

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Zamkowe w Pszczynie

ul. Basztowa 6-8, 43-200 Pszczyna

t 32 210 30 37 @ edukacja@zamek-pszczyna.pl ▶ www.zamek-pszczyna.pl

13 września

Od przeszłości do współczesności, a może odwrotnie?

gawęda, kulinaria, rzemiosło, warsztaty, wystawa, zwiedzanie

Podczas tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa w skansenie – Zagrodzie Wsi Pszczyńskiej – przemierzmy z uczestnikami pasjonującą drogę od przeszłości do współczesności. Być może niektórzy zechcą zawrócić?

13.00-18.00 zapraszamy w podróż, którą rozpocznie pogawędka pt. **Droga do natury w różnych aspektach**

Następnie na uczestników czeka bogata oferta pokazów warsztatowych, w tym:

- minimalizm i prostota w tworzeniu domowych środków czystości;
- minimalizm i prostota żywieniowa najlepszą drogą do długowieczności;

- droga od kuchni do łazienki, czyli jak z tego, co z kuchennego kredensu rodem, stworzyć kosmetyk lub środek czyszczący;
- droga od rzeki do pralki automatycznej.

Program wzbogaci wystawa prac skansenowych hafciarek, uczestniczek projektu pt. „Z tradycji czerpiemy siłę, czyli powrót hafciarstwa na Ziemi Pszczyńskiej” oraz jarmark naturalnych produktów. Dodatkowo dla chętnych organizatorzy przewidują oprowadzanie drózkami skansenu z przewodnikiem.

ORGANIZATOR:

→ Skansen – Zagroda Wsi Pszczyńskiej

ul. Parkowa 20a, 43-200 Pszczyna

t 604 508 718 @ skansen.pszczyna@gmail.com ▶ www.skansen.pszczyna.pl

SKANSEN
ZAGRODA WSI PSZCZYŃSKIEJ

19 września

Krajobrazy bocznych dróg

Zejdź z utartych szlaków i odkryj zupełnie inną Polskę dzięki Adamowi Robińskiemu – autorowi książki *Hajstry. Krajobraz bocznych dróg*

16.00-18.00 spotkanie z Adamem Robińskim, dziennikarzem, finalistą Nagrody im. Barbary N. Łopieńskiej za najlepszy wywiad prasowy.

Jego książka „Hajstry” zdobyła tytuł Podróżniczej Książki Roku w konkursie

spotkanie (z twórcą, podróżnikiem, regionalistą)

Travelery 2018 oraz Nagrodę Magellana 2018. Była także nominowana do Nagrody Literackiej m.st. Warszawy, Nagrody Literackiej im. Witolda Gombrowicza oraz Nagrody Conrada. Druga książka, „Kiczery. Podróż przez Bieszczady”, otrzymała natomiast nominację w konkursie Travelery 2019 oraz do nagrody Odkrycie Empiku 2019 w kategorii Literatura.

ORGANIZATOR:

→ **Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Raciborzu**
ul. Jana Kasprowicza 12, 47-400 Racibórz
t 32 415 37 24 @ biblrac@poczta.onet.pl ▶ www.biblrac.pl

Miejska i Powiatowa
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. Ryszarda Kincla
w Raciborzu

20 września

Moja droga do Muzeum Chleba

lekcje muzealne, rzemiosło, kulinaria, wystawa, zwiedzanie

Z okazji 20-lecia istnienia Muzeum Chleba, Szkoły i Ciekawostek jego założyciel, Piotr Mankiewicz, opowie, jak wpadł na pomysł stworzenia tego unikatowego miejsca oraz o tym, co doprowadziło do powstania muzeum właśnie w Radzionkowie.

11.00 i 13.00 zwiedzanie z przewodnikiem Muzeum Chleba, Szkoły i Ciekawostek w Radzionkowie.

W programie: projekcja filmu „Chleb”, prelekcja o szacunku dla chleba, warsztaty

formowania plecionek, lekcja w dawnej klasie szkolnej, w tym nauka pisania rysikiem na kamiennych tabliczkach, a także zwiedzanie wystawy stałej dotyczącej piekarnictwa i cukiernictwa, śląskich strojów rozbarskich, ciekawych przedmiotów codziennego użytku oraz historii nauczania.

Ilość miejsc ograniczona - rezerwacja pod numerem: 32 387 17 60 lub adresem: biuro@muzeum-chleba.pl

ORGANIZATOR:

→ **Muzeum Chleba, Szkoły i Ciekawostek w Radzionkowie**
ul. Nałkowskiej 5, 41-922 Radzionków
t 32 387 17 60 @ biuro@muzeum-chleba.pl ▶ www.muzeum-chleba.pl

12-13, 18, 19 września

Genius Loci Rudy Śląskiej

spacer, wycieczka

12 września | sobota

11.00-13.00 Wirek trzech religii spacer historyczny z przewodnikiem po dzielnicy śladem pamiątek związanych z religijnością oraz wielokulturowością dawnego Wirku.

Miejsce zbiórki: przed kościołem św. Wawrzyńca

13 września | niedziela

17.00-19.00 Kochłowice - bieganie i zwiedzanie zapraszamy miłośników sportu i historii na około 5-kilometrową pętlę po najstarszej dzielnicy Rudy Śląskiej.

Trasa poprowadzi nas przez najciekawsze zabytki Kochłowic. Na przystankach biegacze będą mogli zobaczyć i usłyszeć, jak miejscowość zmieniała się na przestrzeni XX wieku – dzięki nagraniom i historycznym zdjęciom z Cyfrowego Archiwum Kochłowic. Uczestnicy są proszeni o zabranie na bieg smartfonów.

Ilość miejsc ograniczona – obowiązkowa rejestracja od 15 sierpnia na stronie kochlowice.org.

Miejsce zbiórki: ul. Tunkla 12 (przed stadionem Uranii)

18 września | piątek

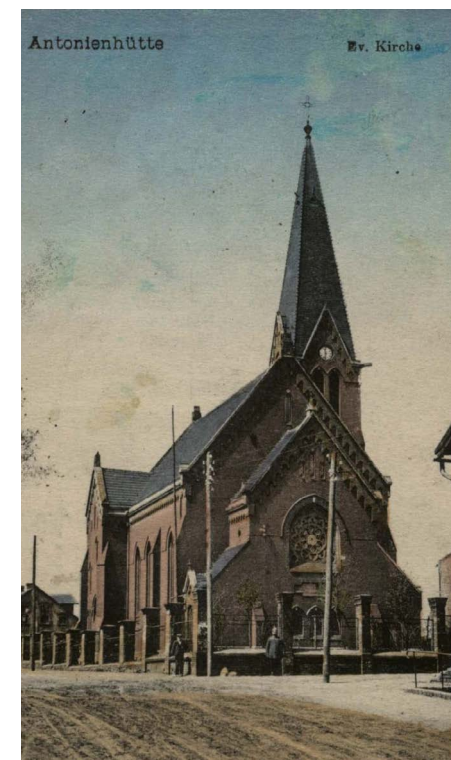
18.00-20.00 Obszar dzisiejszej Rudy Śląskiej w średniowieczu otwarte spotkanie podczas którego będzie można poznać źródła pisane, dane archeologiczne oraz dawne mapy, które pomogą odczytać dawny charakter otaczającego nas krajobrazu. Uczestnicy spotkania przeniosą się w czasy średniowiecza, aby odkryć, jak wówczas wyglądała przestrzeń obecnej Rudy Śląskiej.

Miejsce: Stacja Biblioteka, Ruda Śląska-Chebbie

19 września | niedziela

16.00 wycieczka na średniowieczny Gródek z przewodnikiem, najstarszy zabytek w Rudzie Śląskiej.

Miejsce zbiórki: przed kościołem św. Barbary, Ruda Śląska-Bykowina

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Genius Loci - Duch Miejsca

ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 5, 41-707 Ruda Śląska

☎ 663 241 522 @ dawid.wodarz@gmail.com ▶ www.geniusloci.com.pl

RZUCHÓW

19 września

Wokół jabłka

inne

W krajobrazie polskich wsi ogromną rolę odgrywają drzewa owocowe. Trudno wyobrazić sobie polską wieś bez sadów, przydomowych ogrodów, a także drzew wyznaczających drogi i miedze. Dlatego tegoroczne Europejskie Dni Dziedzictwa poświęcamy jabłku.

15.00-19.00 fundacja wraz z Kołem Gospodyń Wiejskich zapraszają do pałacu w Rzuchowie na spotkanie poświęcone jednemu z najważniejszych polskich owoców – jabłku.

Wśród atrakcji znajdzie się degustacja wyrobów z jabłek, wymiana przepisów, a także spektakl lalkowy dla dzieci oraz zabawy i konkursy. Dodatkowo uczestnicy będą mieli możliwość zwiedzania pałacu, poznania jego historii oraz postępu prac renowacyjnych.

Szczegółowy plan wydarzenia na profilu Fundacji www.facebook.com/palacwrzuchowie

ORGANIZATOR:

→ Fundacja na Rzecz Ochrony Dóbr Kultury im. S. Himmla
ul. Rybnicka 66, 44-285 Rzuchów
t 604 097 965 @ fundacjahimmla@gmail.com

PARTNER:

→ Koło Gospodyń Wiejskich w Rzuchowie

SIEWIERZ

13 września

W dawnym Księstwie Siewierskim...

inscenizacja, rekonstrukcja historyczna, zajęcia edukacyjne

„Bij, kradnij, zabijaj, ale Siewierz omijaj!” – tym zawołaniem ostrzegano niegdyś wszelkiej maści rzezimieszków i rozbójników przed surowymi wyrokami trybunału siewierskiego i toporem miejscowego kata. **Co pozostało z dziedzictwa dawnego Księstwa Siewierskiego? O tym przekonaj się sam. Do Siewierza przybywaj – smakuj, zwiedzaj i wypoczywaj!**

15.00 -18.00 zapraszamy do stolicy Księstwa Siewierskiego!

Na zamku biskupów krakowskich – książąt siewierskich zobaczysz widowiskowe pokazy walk rycerskich oraz odkryjesz wiele ciekawostek dotyczących życia i kultury średniowiecza, przygotowanych przez lokalną grupę rekonstrukcyjną.

ORGANIZATOR:

→ Urząd Miasta i Gminy Siewierz
ul. Żwirki i Wigury 16, 42-470 Siewierz
t 32 649 94 85 @ promocja@siewierz.pl ▶ www.siewierz.pl

19 września

Sławkowskie kapliczki – na rozstajach dróg

Kapliczki powstawały w Sławkowie przynajmniej od XVI wieku, często w związku z ważnymi wydarzeniami w życiu społeczności lokalnej, a niekiedy całego narodu.

16.00-19.00 otwarcie wystawy i prelekcja pt. Sławkowskie kapliczki w lokalnej historii, tradycji, sztuce i legendzie.

W dalszej części spotkania zostanie zaprezentowana poezja sławkowskich twórców poświęcona miejscowym kapliczkom. Następnie wszyscy zainteresowani będą mogli wziąć udział w spacerze historycznym „Śladem sławkowskich kapliczek” oraz w tematycznej miejskiej grze terenowej.

Miejsce: Rynek 9, Dział Kultury Dawnej

gra miejska, spacer,
wycieczka, wykład, wystawa

ORGANIZATOR:

→ Miejski Ośrodek Kultury

ul. Młyńska 14, 41-260 Sławków

t 32 293 10 52 @ sekretariat@mok.slawkow.pl ▶ www.mok.slawkow.pl

12 i 19 września

Historia Lipin

gra miejska, opowieść,
publikacja, spacer, wycieczka

12 września | sobota

15.00-17.00 spacer historyczny pt. Historia Lipin oczami dzieci, który poprowadzi młodzież oraz dzieci w strojach śląskich.

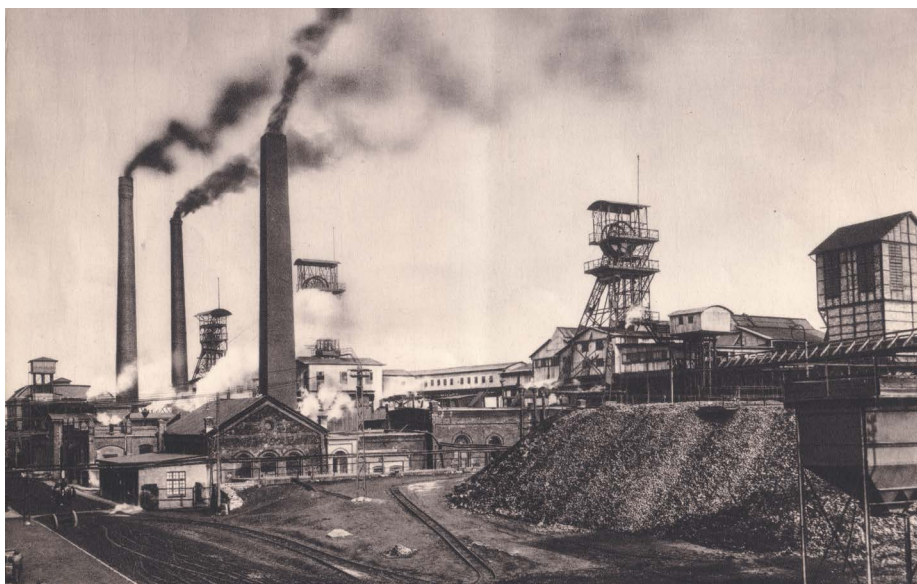
Zdobywana w ramach kontynuacji projektu „Młody Przewodnik” wiedza na temat lokalnego dziedzictwa będzie przekazywana gościom przez dzieci i młodzież placówki Programu Aktywności Lokalnej działającej w strukturach OPS w Świętochłowicach oraz za pośrednictwem przygotowanych z udziałem dzieci krótkich filmów.

Jednym z elementów wydarzenia będzie publikacja wyników konkursu dla dzieci na opracowanie krótkiej informacji o historii wybranego miejsca lub obiektu.

15.00 wydarzenie pt. *Na tropach tajemnic kościoła św. Augustyna w Świętochłowicach-Lipinach*

Spotkanie poprzedzi akcja polegająca na zamieszczeniu zdjęć cyklu obrazów Ludwika Konarzewskiego jr. na stronie internetowej parafii św. Augustyna. Do scen przedstawionych na tych obrazach pozwali mieszkańcy Lipin. Zamierzamy zwrócić się z prośbą do mieszkańców o udzielenie informacji o tych osobach oraz o okolicznościach powstawania obrazów. Zebrany materiał zostanie opublikowany na stronach internetowych parafii i miasta.

ORGANIZATORZY:

→ **Urząd Miejski w Świętochłowicach, Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej, Miejski Konserwator Zabytków**
ul. Katowicka 54, 41-600 Świętochłowice
t 32 349 18 90 @ b.josinska@swietochlowice.pl

→ **Rzymskokatolicka Parafia św. Augustyna**

ul. dr Antoniego Bukowego 22, Świętochłowice-Lipiny ▶ www.parafialipiny.pl

→ **Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach**

→ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach**

19 września | sobota

15.00-17.00 gra miejska pt. *Lipińskie zagadki*

Wydarzenie będzie okazją do wykazania się wiedzą o historii Lipin, a także Świętochłowic i regionu oraz sposobnością do poznania nowych wiadomości i ciekawostek związanych z Lipinami i najbliższą okolicą. Czteroosobowe grupy będą rozwiązywać zagadki dotyczące historii Lipin oraz szukać na nie odpowiedzi.

Miejsce zbiórki: ul. Chorzowska 73, przed Centrum Kultury Śląskiej

ŚWIĘTOCHŁOWICE

18 i 20 września

Śląsk - droga do Niepodległej

happening, panel dyskusyjny, maraton filmowy

W 1918 roku, kiedy Polska odzyskała już niepodległość, Śląsk znajdował się w granicach państwa niemieckiego. Jego droga do Niepodległej ciągle jeszcze trwała. Dopiero w 1922 roku część Górnego Śląska została objęta przez odrodzone państwo polskie. Lata 1919-1921 to czas trzech powstań śląskich i plebiscytu, które zdecydowały o jego podziale.

18 września | piątek

10.00-14.00 happening historyczny w 100-lecie powołania Polskiego

Komisariatu Plebiscytowego w Bytomiu pt. „Bytom na trasie do Niepodległej”.

20 września | niedziela

12.00-13.30 panel dyskusyjny pt. Śląsk - droga do Niepodległej

15.00 finał wystawy pt. Biało-czerwona- Stowarzyszenia Polskiego Patchworku wraz z oprowadzaniem kuratorskim

16.00-17.00 maraton filmowy - prezentacja 31 odcinków Filmowej Encyklopedii Powstań Śląskich oraz spotkanie z twórcami i bohaterami encyklopedii.

ORGANIZATOR:

→ **Muzeum Powstań Śląskich**

ul. Wiktora Polaka 1, 41-600 Świętochłowice

t 32 245 23 88 @ promocja@mps.pl ▶ www.muzeumpowstanslaskich.pl

WIESZOWA

20 września

725 lat Wieszowy

festyn, wykład, wystawa

13.30 serdecznie zapraszamy na I Europejskie Dni Dziedzictwa do Wieszowy (zbiórka przy Starym Probostwie). W programie przemarsz do kościoła, gdzie nastąpi oficjalne otwarcie wydarzenia, następnie między innymi:

14.00-15.00 wykład z akcentem historycznym opisującym dzieje miejscowości na przestrzeni wieków – od założenia do chwili obecnej.

15.30-18.00 przedstawienie dorobku kulturalnego, społecznego i sportowego mieszkańców, w tym wizualizacja w postaci pocztówek i starych zdjęć. Występy artystyczne orkiestry parafialnej, dzieci mniejszości niemieckiej, oraz dzieci i młodzieży szkolnej.

Miejsce:

ul. Bytomska 169, Kościół pw. Trójcy Świętej (część I)
ul. Bytomska 154, Świątelnia Gminna (część II)

ORGANIZATORZY:

→ Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, Koło Wieszowa

→ Świątelnia Gminna w Wieszowie

ul. Bytomska 154, 42-672 Wieszowa

PARTNER:

→ Urząd Gminy Zbrostawice

ul. Oświęcimska 2, 42-674 Zbrostawice

t 32 233 70 12 @ urzad@zbrostawice.pl ▶ www.zbrostawice.pl

ZABRZE

12 września

Pogranicze - między Polską a Niemcami

spacer, wycieczka

11.00-13.30 pięciokilometrowy spacer edukacyjny po miejscach, które „opowiedzą”, jak zmieniała się przestrzeń w wyniku przemysłowej i politycznej działalności człowieka w XIX i XX wieku.

Spacer jest symboliczną drogą wzdłuż dawnego pogranicza, gdzie spotyka się wschód z zachodem oraz dawny przemysł z naturą. Podczas spaceru zobaczymy z wysokości 300 m n.p.m. panoramę najstarszej dzielnicy Zabrze - Biskupic,

poznany historię rzeki Bytomki, spojrzemy na dwie świątynie i familoki, zajrzemy do wnętrza XIX-wiecznego kamieniołomu, gdzie czas się zatrzymał i dziś przypomina karboński las, a także odwiedzimy dawny posterunek graniczny pomiędzy Polską a Niemcami.

Przewodnikiem w tej drodze będzie historyk Dariusz Walerjański.

Miejsce zbiórki: parking przy ulicy Trębackiej w Zabrze-Biskupicach (godz. 10.45).

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze - Międzynarodowe Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki

ul. Jodłowa 59, 41-800 Zabrze

t 697 719 827 @ dwalerjanski@muzeumgornictwa.pl

▶ www.muzeumgornictwa.pl

20 września

Zwiedzanie Starego Cmentarza

zwiedzanie

10.00-16.00 zwiedzanie zabytkowego cmentarza połączone z wykładem o jego historii.

Projekt „Stary Cmentarz” aktywnie działa od 2014 roku i zaprasza do współpracy. Zaniebana nekropolia działająca od 1899 roku przy ul. Wolności pilnie potrzebuje wolontariuszy, darczyńców i wszystkich ludzi dobrej woli, którzy nie pozwolą na jej dalszą

degradację. W ratowanie cmentarza włączyli się na stałe studenci Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej, opracowując w ramach swoich zajęć imponującą inwentaryzację oraz propozycje rewitalizacji.

Podczas zwiedzania cmentarza oraz na stoisku informacyjnym będzie organizowana kwesta na rzecz jego ratowania.

ORGANIZATOR:

→ Fundacja Stary Cmentarz w Zabrzu

ul. Wolności 196, 41-800 Zabrze

t 501 429 628 @ kamil.wloczka@gmail.com → www.facebook.com/StaryCmentarz

12-13 września

Na wrześniowym szlaku 7 Dywizji Piechoty 1939

spotkanie, wystawa

7 Dywizja Piechoty od pierwszych chwil II wojny światowej podjęła walkę z niemieckim agresorem. Głównym zadaniem dywizji było prowadzenie działań opóźniających na kierunku częstochowskim, co sprawiło, że w momencie wybuchu wojny 7 DP dowodzona przez gen. bryg. Janusza Gąsiorowskiego stanęła niemal samotnie na drodze potężnego uderzenia głównych sił niemieckiej 10 Armii pod dowództwem generała artylerii Waltera von Reichenaua.

W dniach 3-4 września 1939 roku były prowadzone działania bojowe w okolicach Janowa, które 4 września po ciężkich walkach skończyły się rozbiem części dywizji i wzięciem do niewoli jej dowództwa.

12 września | sobota

19.00 spotkanie z **Adamem Kurusem**, autorem książek historycznych dotyczących działań bojowych 7 Dywizji Piechoty.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasińskiego w Złotym Potoku

ul. Kościuszki 11, 42-253 Złoty Potok

t 34 329 11 62 @ muzeum@janow.pl → www.muzeum.zlotopotockie.pl

→ Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach

→ Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa

Spotkanie w formie on-line: <https://www.facebook.com/muzeumzlotopotok>

13 września | niedziela

17.00-19.00 otwarcie wystawy historycznej prezentującej szlak bojowy żołnierzy 7 Dywizji Piechoty w dniach 1-4 września 1939 roku.

Wydarzeniu towarzyszy diorama historyczna przygotowana przez Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa, prezentująca uzbrojenie i wyposażenie żołnierzy 7 Dywizji Piechoty z września 1939 roku.

12, 13, 19 września

Wielcy polskiego poznawania świata

spotkanie, wykład

12 września | sobota

17.00 spotkanie wokół powieści Akan. Powieść o Bronisławie Piłsudskim – życie wybitnego polskiego etnologa w literackim ujęciu tła jego dokonań w zakresie badań na kulturami ludów Dalekiego Wschodu. Prowadzenie: Joanna Cyganek.

i Wacław Sieroszewski – w jaki sposób ich dokonania wpisują się w proces odzyskiwania tożsamości narodowościowej Polaków. Prowadzenie: Tomasz Górecki.

19 września | sobota

17.00 wykład o Marii Czaplickiej, poddający analizie jej dokonania naukowe i losy na emigracji, na tle odzyskiwania przez Polskę niepodległości i ruchu emancypacji kobiet w Europie początku XX wieku. Prowadzenie: Marietta Kalinowska-Bujak.

13 września | niedziela

16.00 wykład Wielcy polskiego poznawania świata: Paweł Edmund Strzelecki, Henryk Arctowski, Arkady Fidler

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Miejskie w Żorach
ul. Muzealna 1/2, 44-240 Żory
t 32 434 37 14 @ muzeum@muzeum.zory.pl ▶ www.muzeum.zory.pl

MUZEUM
MIEJSKIE
W ŻORACH

18 września

O szlakach handlowych i kolei na Żywiecczyźnie

prelekcja, wykład

17.00-18.30 wykład poświęcony szlakom handlowym na Żywiecczyźnie i różnym drogom komunikacji w regionie ze szczególnym uwzględnieniem kolei. Ziemia żywiecka przez wieki znajdowała się na skrzyżowaniu szlaków handlowych, będąc na styku państw, zmieniając kolejno właścicieli, z których każdy dołożył swoją cegiełkę do jej ukształtowania, powoli budowała połączenia drogowe, kolejowe, wodne, a w XIX wieku także telefoniczne. **O szlakach handlowych opowie dr Katarzyna Śleziak.**

podejmiemy próbę odpowiedzi na pytania, czy kolej na Żywiecczyźnie jest dziś potrzebna i czy w zmieniającym się świecie współczesnej globalizacji nasze potrzeby przemieszczania się są takie same jak niedgdyś. **O kolei na Żywiecczyźnie opowie Hubert Maślanka.**

Budowana pod koniec XIX wieku na Żywiecczyźnie kolej żelazna u wielu budziła obawy i sprzeciw. Blisko 150 lat później

ORGANIZATOR:

→ Żywiecka Biblioteka Samorządowa
ul. Kościuszki 5, 34-300 Żywiec
t 602 606 520 @ kasiaśleziak23@o2.pl ▶ www.biblioteka.zywiec.pl

12 września

Moja droga – drogą przodków. Tradycje mieszczan żywieckich

inne

Wydarzenie organizowane przez Asystę Żywiecką będzie miało formę online. W ramach obchodów EDD 2020 zostanie zrealizowany krótki filmik, który przedstawi najważniejsze tradycje mieszczan żywieckich, między innymi obywatelski strój i żywieckie tańce.

Asysta Żywiecka jest młodym stowarzyszeniem, z niespełna pięcioletnim stażem. Podstawowym celem stowarzyszenia jest uczestnictwo w odświeżonych strojach

w uroczystościach religijnych, państwowych oraz kulturalnych na terenie miasta – to tradycja naszych przodków, kultywowana od ponad trzech stuleci.

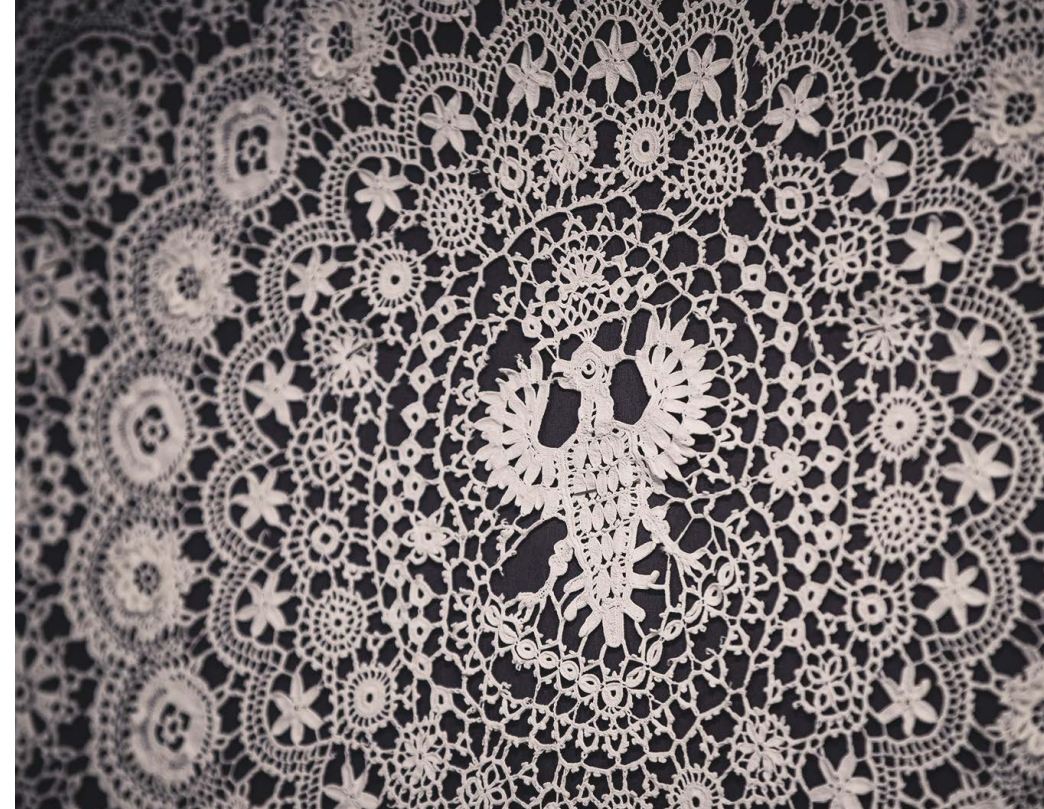

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Asysta Żywiecka

Al. Wolności 4, 34-300 Żywiec

t 508 534 559 @ dorota.firlej@interia.pl ▶ www.asystazywiecka.com

Weekend Otwartych Pracowni

Projekt „Weekend Otwartych Pracowni” ma na celu promocję i popularyzację rzemiosł oraz twórców wpisanych na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Wydarzenie realizowane w tym roku po raz trzeci w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa pozwoli uczestnikom zapoznać się z miejscem, charakterem pracy, a przede wszystkim ludźmi, których wiedza i umiejętności osiągnęły mistrzowski poziom, ale w czasach masowej produkcji są niemal zapomniane. Inicjatywa ma charakter otwarty i nieodpłatny, a u jej podstaw leży chęć przybliżenia i upowszechniania

idei ochrony dziedzictwa niematerialnego. Projekt stanowi wynik wdrażanej od 2011 roku Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 roku.

Koordinator regionalny NID w woj. śląskim ds. Niematerialnego dziedzictwa kulturowego:

Agata Mucha

Pracownia Terenowa NID w Katowicach
40-085 Katowice; ul. Mickiewicza 29; tel.:
(32) 207-24-02
e-mail: amucha@nid.pl

CIESZYN

12-13 września

Spotkanie z cieszyńskim rzemiosłem

rzemiosło, wykład,
zwiedzanie

10.00-14.00 zapraszamy do pracowni **Pana Jerzego Wałgi w Cieszynie**, w której będzie można odkryć tajemnice tradycyjnego wyrobu broni, zwanej lokalnie cieszyńską. Orowadzanie zorganizowane w ramach Weekendu Otwartych Pracowni odbędzie się w sobotę i niedzielę, **w trzech turach: o godz. 10.00, 11.30 oraz 13.00.**

legają umiejętności sztyftarskie, a także poznają dawne rękodzielnicze techniki obróbki metalu. W ramach wydarzenia zwiedzą również założoną z inicjatywy twórcy Izbę Cieszyńskich Mistrzów, prezentującą sylwetki wybitnych rzemieślników regionu.

Zapisy pod adresem: otwartepracownie@nid.pl

Odwiedzający dowiedzą się, na czym po-

ORGANIZATOR:

→ **Warsztat Rusznikarstwa Artystycznego**
ul. Stary Targ 2, 43-400 Cieszyn
t 32 207 24 02 @ otwartepracownie@nid.pl

KONIAKÓW

12-13 i 19-20 września

„DROGA heklowanymi kwiatkami usłana”

wystawa

10.00-18.00 wystawa **pt. Koniakowska DROGA heklowanymi kwiatkami usłana**, która będzie prezentować sylwetki koniakowskich koronczarek i ich przepiękne serwety w Muzeum Koronki Koniakowskiej. Podczas wydarzenia będzie można dowiedzieć się, jaką drogę przebyły w swoim życiu wybrane artystki, zajmując się tą

częścią dziedzictwa kulturowego, jaką jest koronka koniakowska. Dodatkowo dla zwiedzających będzie dostępna wystawa stała, a także sklepik z twórczością ludową, gdzie można zakupić koniakowskie wyroby.

Miejsce: Centrum Koronki Koniakowskiej w Koniakowie

19 wrzesień | sobota

14.00 - 17.00 bezpłatne warsztaty koronki koniakowskiej pod okiem Beaty Legier-skiej, które mają na celu rozwijanie i podtrzymanie lokalnej tradycji.

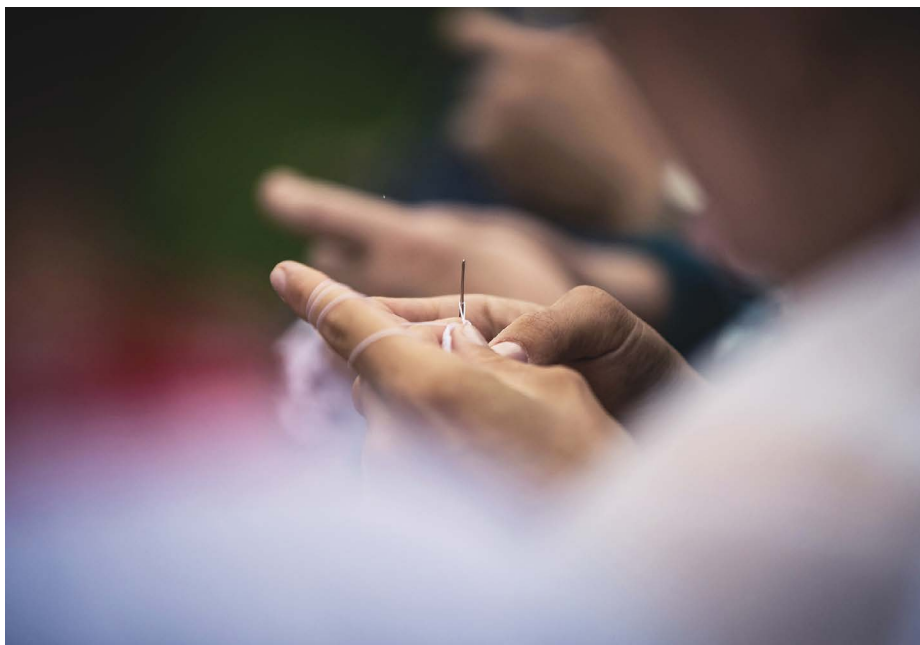
Ilość miejsc ograniczona. Zapisy pod nr tel. 535 328 291 lub adresem: ligockakohut@gmail.com

20 wrzesień | niedziela

15.00 spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke i promocja najnowszej kryminału dla dzieci pt. Koronkowa robota. Wernisaż wystawy ilustracji do tekstu

Wiesławy Karch w Centrum Koronki Koniakowskiej w Koniakowie.

Działania realizowane w ramach projektu „Entliczek, pentliczek heklowany koszyczek” przez Fundację Koronki Koniakowskie i dofinansowane przez MKiDN z funduszu promocji Kultury Ludowej.

STRYSZAWA

12-13 września

Zapraszamy do krainy ludowych zabawek!

zwiedzanie, zajęcia edukacyjne

9.00-16.00 zapraszamy do Beskidzkiego Centrum Zabawki Drewnianej w Stryszawie, gdzie można obejrzeć wystawę stałą zabawek ludowych żywiecko-suskiego ośrodka zabawkarskiego.

W programie m.in. bezpłatne oprowadzanie po wystawie stałej zabawek, projekcja filmu „Jak powstają koniki i ptaszki?”, zwiedzanie Domu Zabawkarza, Parku Drewnianej Zabawki Ludowej, a także możliwość udziału w bezpłatnych warsztatach z malowania koników i ptaszków.

13 września | niedziela

Dodatkowo będzie można spotkać zabawkarzy przy pracy na specjalnie przygotowanych stoiskach plenerowych.

Pierwsze wzmianki dotyczące zabawkarstwa na terenie leżącym między Żywcem a Suchą Beskidzką pojawiły się w XVIII wieku. Jednak dopiero w połowie XIX wieku zabawkarstwo zaczęło się intensywnie rozwijać. Chociaż zabawki były produktem ubocznym przy wyrobie różnych przedmiotów z drewna, ale ich sprzedaż przynosiła dochód, więc po pewnym czasie zabawkarstwo stało się samodzielną działalnością rzemieślniczą. Wśród najstarszych wzorów, znanych jeszcze przed I wojną światową, należy wymienić bryczki z konikami zwane karetkami, kołyski zwane kolybkami, grzechotki zwane scyrkowkami oraz taczki. Od początku XX wieku popularne stały się także ptaszki wykonywane w Stryszawie.

ORGANIZATOR:

→ Gminny Ośrodek Kultury w Stryszawie
→ Beskidzkie Centrum Zabawki Drewnianej

34-205 Stryszawa 240

☎ 33 874 70 03 @ gokstryszawa@poczta.fm ➔ www.stryszawa.pl

ORGANIZATOR:

→ Fundacja Koronki Koniakowskiej

Koniaków 704, 43-474 Koniaków

☎ 502 097 871 @ ligockakohut@gmail.com ➔ www.centrumkoronkikonikowskiej.pl

19-20 września

Zwiedzanie ludwisarni

11.00 i 13.00 dwie tury oprowadzania po ludwisarni, **pt. Droga do doskonałości, droga wielu pokoleń, taka, która się nie kończy i jest nieustającą przygodą.**

Zachęcamy do odwiedzenia wyjątkowego miejsca, jakim jest pozostająca od siedmiu pokoleń w rodzinie Felczyńskich ludwisarnia, czyli zakład, w którym odlewa się dzwony. Podczas oprowadzania zwiedzający

będą mieli okazję zajrzeć we wszystkie zakamarki ludwisarni i dowiedzieć się, o jaką drogę pokonały kolejne pokolenia Felczyńskich, by zbliżyć się do doskonałości. Zapraszamy – Agata, Bogna i Zbigniew Felczyńscy.

Ilość miejsc ograniczona – zapisy pod adresem: otwartepracownie@nid.pl

ORGANIZATOR:

→ Ludwisarnia Felczyńskich Taciszów
ul. Gliwicka 67, 44-171 Taciszów
@ agata.felczynska@gmail.com ▶ www.dzwony-felczynski.pl

wykład, spotkanie z twórcą,
zwiedzanie

Otwarte Kościoły

Projekt „Otwarte kościoły” ma na celu przybliżenie uczestnikom kulturowej roli oraz wartości historycznych tradycyjnej, drewnianej architektury sakralnej naszego regionu.

W ramach współpracy z parafiami znajdującymi się na Szlaku Architektury Drewnianej województwa śląskiego serdecznie zapraszamy 12 września oraz w weekend 19-20 września do zwiedzania tych malowniczo położonych obiektów, o bogatej historii. Podczas trzeciej odsłony projektu otworzą swoje podwoje kościoły w Katowicach, Palowicach oraz Starej Wsi.

KATOWICE

20 września

Otwarte kościoły

zwiedzanie

15.00 i 16.00 dwie tury zwiedzania kościoła pod wezwaniem **św. Michała Archanioła**, najstarszej budowli sakralnej na terenie Katowic.

Stojący dziś w parku im. Tadeusza Kościuszki drewniany zespół składa się z centralnie położonego kościoła, wolno stojącej dzwonnicy i otaczającego całość ogrodzenia. Świątynia jest jednonawowa,

z wyodrębnionym prezbiterium zamkniętym ścianą prostą, a jej forma architektoniczna odbiega nieco od formy większości kościołów Górnego Śląska. Ma ona raczej cechy kaplicy; z tego właśnie powodu początkowo nie wznoszono przy niej wieży, a jedynie spiczastą wieżyczkę dachową, tzw. sygnaturkę.

Miejsce: Park Kościuszki (Wzgórze Beaty)

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Historii Katowic

ul. Ks. J. Szafranka 9, 40-025 Katowice

☎ 32 256 18 10 @ promocja@mhk.katowice.pl ▶ www.mhk.katowice.pl

MUZEUM HISTORII KATOWIC

PALOWICE

12 i 19 września

Otwarte kościoły

zwiedzanie

9.00-16.00 zwiedzanie kościoła **Trójcy Przenajświętszej w Palowicach**, perły śląskiej sztuki sakralnej.

Wykonana w konstrukcji zrębowej budowla składa się z prezbiterium, nawy głównej oraz dzwonnicy z kruchtą stanowiącej główne wejście. Jej budowę rozpoczęto w Leszczynach w latach 1594-1595, a zakończono wzniesieniem wieży przez cieślę

Jana Ożgę w 1606 roku. We wnętrzach świątyni znajduje się manierystyczny, XVII-wieczny ołtarz o barokowej ornamentyce z XIX-wiecznym obrazem Trójcy Świętej i rzeźbami świętych – Bartłomieja, Piotra i Pawła oraz Michała Archanioła. W 1981 roku obiekt przeniesiono do Palowic, wsi leżącej w dorzeczu Rudy, będącej częścią parku krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

ORGANIZATOR:

→ Parafia Rzymskokatolicka Trójcy Przenajświętszej

ul. Woszczycka 17a, 44-246 Palowice

☎ 32 427 40 44 @ palowice@katowicka.pl ▶ www.parafia.palowice.net

19 września

Otwarte kościoły

wystawa, zwiedzanie

11.00-14.00 zwiedzanie zabytkowego 500-letniego kościoła parafialnego pw. **Podwyższenia Krzyża Świętego**, z bogatym barokowym wyposażeniem oraz renesansową polichromią.

Poza otwarciem świątyni organizatorzy zapraszają do Muzeum Parafialnego,

z bogatym zbiorem sztuki sakralnej i nie tylko oraz Izby Regionalnej „Stara Szkoła”. W jej wnętrzach można zobaczyć zbiory etnograficzne sztuki użytkowej oraz klasę szkolną z wyposażeniem „Jak dawniej uczono...”.

ORGANIZATOR:

→ **Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Starej Wsi**
ul. Ks. Wojtyłki 3, 43-330 Wilamowice
t 502 111 705 @ bielskozywiec@vp.pl ▶ www.parafiiawstarejwsi.pl

PATRONAT:

Województwo
Śląskie

Honorowy patronat
Marszałka Województwa Śląskiego
Jakuba Chelstowskiego

WOJEWODA ŚLĄSKI

Śląski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
w Katowicach

OPRACOWANIE:

→ Agata Mucha

TEKSTY:

→ MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

FOTOGRAFIE:

→ ze zbiorów: organizatorów, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Daniel Franek, POLONA, Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa, Przemysław Jendroska, Marcina Ryś
→ na okładce: Częstochowa: dworzec Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej; Zwardon Beskiden; Wojciech Korfanty, poseł. Fotografia sytuacyjna; Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Kostium Rozbarski

PROJEKT IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ EDD:

→ Zofia Oslislo-Piekarska, Waldemar Węgrzyn / Printsreen

SKŁAD I ŁAMANIE:

→ Ewa Chrapan

© wszelkie prawa zastrzeżone
Narodowy Instytut Dziedzictwa

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie!

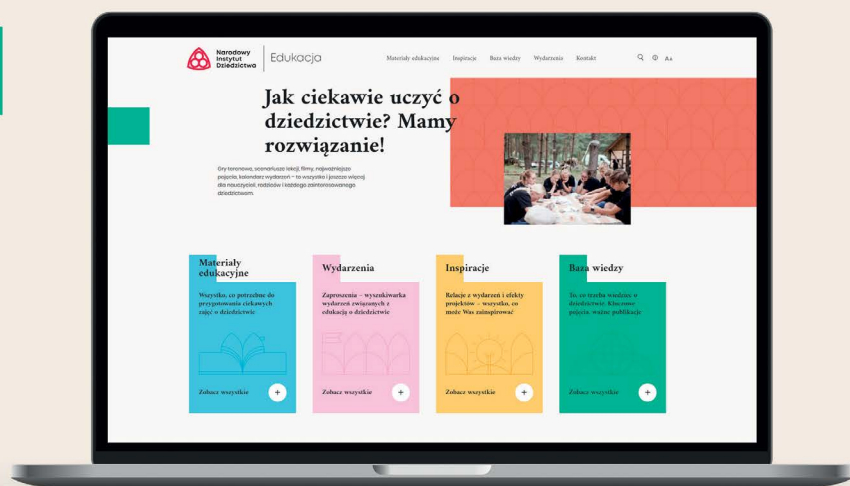
NUMER ISBN 978-83-66160-49-1

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022

Katowice 2020

edu.nid.pl

Co to jest dziedzictwo, jakie mamy rodzaje zabytków, co oznacza niematerialne dziedzictwo kulturowe – takie pytania zadają Wam dzieci, uczniowie, podopieczni? Spieszymy z pomocą! Narodowy Instytut Dziedzictwa uruchomił portal EDU.NID.PL, który odpowie na każde tego typu pytanie, pomoże w edukacji, zachęci do zgłębiania wiedzy i wreszcie zaszczerpi w każdym chęć poznawania historii i kultury własnego regionu i Polski.

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

Edukacja

Laury Narodowego Instytutu Dziedzictwa dla organizatorów wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2019 roku w woj. śląskim

Podczas uroczystej gali 19 listopada 2019 roku w Warszawie przyznano nagrody organizatorom wydarzeń w ramach 27. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa. Temat przewodni ubiegłorocznych EDD – „POLSKI SPLOT” – miał zachęcić do podjęcia inicjatyw, które dotyczyłyby polskiej tradycji rzemieślniczej, krawieckiej i tkackiej.

Jury wyróżniło 85 organizatorów EDD ze wszystkich województw. Decyzja nie była prosta, ponieważ w 2018 roku w całym kraju odbyło się ponad 1000 wydarzeń w blisko 400 miejscowościach. Wśród największych atrakcji tegorocznych EDD w woj. śląskim znalazły się inauguracja w Koniakowie, zwiedzanie drewnianego kościoła św. Jerzego w Gliwiciach-Ostropie, a także bogata oferta wykładów zorganizowanych przez Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej. W 2019 roku udział

w EDD wzięło blisko 21 tys. zwiedzających, a organizatorzy przygotowali prawie 300 wydarzeń w 50 miejscowościach. Europejskie Dni Dziedzictwa stają się coraz bardziej rozpoznawalnym wydarzeniem kulturalnym w województwie śląskim oraz ważnym instrumentem edukacji i promocji ochrony dziedzictwa kulturowego.

Lista nagrodzonych z województwa śląskiego

- * Lucyna Ligocka-Kohut – prezes Fundacji Koronki Koniakowskie,
- * Maria Kohut – Centrum Pasterskie w Koniakowie,
- * Ks. Michał Wilner – proboszcz parafii pw. Ducha Świętego w Gliwiciach-Ostropie,
- * Dr inż. Antonina Żaba – Politechnika Śląska,
- * Iwona Purzycka – dyrektor Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej.

